Annus VIII - Vol. VIII Die 1 Decembris 1916 Num. 12

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

EPISTOLAE

I

AD R. P. D. AUGUSTINUM DONTENWILL, ARCHIEPISCOPUM PTOLEMAIDENSEM, OBLATORUM B. M. V. IMMACULATAE PRAEPOSITUM GENERALEM, PRIMO REVOLUTO SAECULO A FUNDATA EORUMDEM RELIGIOSA CONGREGATIONE.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Iucundum sane nuntium accepimus ex tuis litteris, istam, cui sapienter praesides, familiam Oblatorum Mariae Immaculatae revolutum iam saeculum, ex quo condita est, proxime celebraturam. Equidem ad communem vestram Nos laetitiam perlibenter accedimus gratulando. Etenim probe novimus et multa et praeclara in Ecclesiae sanctae utilitatem vestrum Institutum hoc toto spatio gessisse: eaque non solum intra natalis *Provinciae* terminos, sed apud exteros etiam; adeo ut affirmari quodam modo possit, datam ei divino nutu provinciam ad laborandum orbis terrarum finibus contineri. In quo quidem videtur Deus operam industriamque vestram praemio afficere voluisse: quibus enim virtutibus eximius ille Auctor et Legifer vester, *cuius memoria in benedictione est,* in primis vos curavit conformandos, eas perpetuo usque adhuc in vobis eluxisse comperimus; singularem vel pietatem in Virginem Beatissimam, vel observantiam erga Apostolicam Sedem, vel caritatem fraternam tamquam inde efflorescentem, qua et inter vos diligatis et ad animarum salutem elaboretis. Nec vero praetereundum, quin etiam in magna est

vestra laude ponendum, vos in pluribus regionibus utiliter contendere, ut barbaros ad christianum civilemque cultum traducatis, itemque dare operam iuventuti in litteris et in sacris disciplinis maioribus quoque instituendae. Haec omnia Decessores Nostri saepe per occasionem dilaudarunt: nunc Nos eas laudes Nostris volentes cumulamus. Atque ut Nostrae benevolentiae illustre aliquod exsistat documentum, te, venerabilis Frater, Archiepiscopum *Statorem ad Solium Nostrum* renuntiamus: quo quidem honore universum, quod moderaris, Institutum prosequi videri volumus. Vos vero pergite, ut facitis, cum Romano Pontifice coniuncti bene de Ecclesia mereri; certum habentes numquam defore vobis caelestia munera si magnam Dei Parentem eo summo, quo soletis, semper prosequamini studio. Quorum auspicem itemque paternae Nostrae benevolentiae testem, tibi, venerabilis Frater, atque omni Oblatorum familiae, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXIII decembris MDCCCCXV, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

II

AD RR. PP. DD. NATALEM BRUNI, ARCHIEPISCOPUM MUTINENSIUM, ABBATEM NONANTULANUM, CETEROSQUE AEMILIAE PRAESULES, AD ANNUUM COETUM CONGREGATOS, GRATIAS DE COMMUNIBUS OBSEQUENTISSIMIS LITTERIS PERSOLVENS.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Communis epistola, quam ad Nos dedistis Mutinae nuper congregati, vestra Nobis detulit officia, praecipua quadam amoris nota significata. Nam et ea diligenter recolitis quae his, quibus iamdiu premimur, rerum asperitatibus multiplici caritatis consilio atque opera occurrere conamur, et quae proximis hisce diebus congestae in Nos sunt aegritudinum causae, eas ita scribendo expostulatis, ut Nostram dolere vicem vix quis potuisset amantius. Intolerabilia sane ea sunt quae commemoratis; at vero Nos, neque ad dexteram neque ad sinistram declinantes, utemur ea iudicii aequitate, qua usi adhuc sumus; neque umquam committemus ut aut non recte iudicantium opiniones, aut malevolorum obtrectationes plus apud Nos sint quam officii conscientia.

De epistola et de significatione studiorum gratias vobis et agimus et habemus; ac benevolentiam in vos Nostram testatam volumus etiam apostolica benedictione, quam caelestium conciliatricem munerum vobis omnibus, venerabiles Fratres, et Clero ac populo unicuique vestrum tradito peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXX octobris MCMXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

III

AD RR. PP. DD. LUDOVICUM GAVOTTI, ARCHIEPISCOPUM GENUENSIUM, CETEROSQUE LIGURIAE EPISCOPOS, IN ANNUUM CONVENTUM CONGREGATOS, DE COMMUNI OFFICIOSISSIMA EPISTOLA GRATIAS AGENS.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Quae verba sunt extrema in amantissima epistola vestra, ab iis argumentum sumimus rescribendi. Brevi enim ac perspicua sententia et caussas ea innuunt malorum quibus affligimur, et viam demonstrant, quam ingredi necesse est, ut furor Domini avertatur a nobis. Nimirum ad percutientem se populi revertantur oportet ac Dominum Deum suum inquirant. Et in hoc, venerabiles Fratres, maxime velimus eluceant studia vestra ac pietas: hoc religionis non secus ac patriae caritatem adeo a vobis expostulare putatote, ut, in praesenti rerum discrimine, officium vix inveniri maius possit.

Ceterum, quidquid in epistola vestra iudicii in Nos officiique contulistis, pergratum Nobis fuisse scitote, benevolentiaeque in vos Nostrae testis sit apostolica benedictio, quam caelestium auspicem donorum vobis omnibus, venerabiles Fratres, et Clero ac populo unicuique vestrum tradito peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die I novembris MCMXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

IV

AD GEORGIUM S. R. E. PRESB. CARD. GUSMINI, ARCHIEPISCOPUM BONONIENSIUM, DE LIBRO IN VENERATIONIS TESTIMONIUM REVERENTER OBLATO, GRATIAS AGIT.

Dilecte Fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. — In libro, quem nuper edidisti inscriptum *La perfezione sacerdotale* ac Bononiensi Clero - quod pergratum habuimus - dicatum, quam multa quam paucis complexus es! Veloci - uti occupatissimo licuit - percurrimus oculo nonnullas ex commentationibus, quibus cotidianum quasi ignem sacerdotali pietati admovere studes; et cum argumentorum delectu, tum delectati sumus haud sane inutili varietate et copia sententiarum Sacrae Scripturae, cui ita assuescere doces sacrorum administros, ut verbum Dei fiat in illis fons aquae salientis in vitam aeternam. Habeto igitur pro oblatis exemplariis significationem grati animi Nostri et pro suscepto, in scribendo, proposito sancto gratulationes; idemque fortunet apostolica benedictio, quam caelestium auspicem adiumentorum Nostraeque testem benevolentiae, tibi, dilecte Fili Noster, omnique Clero Bononiensi peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIII novembris MCMXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I.

LETTERA CIRCOLARE AI REV.MI ARCIVESCOVI E VESCOVI DI CALABRIA SULLA COSTITUZIONE DI PATRONATI ECCLESIASTICI IN PRO DEGLI EMIGRANTI.

Assai gradite giunsero al S. Padre le notizie, che il sac. G. Botassi in questi ultimi giorni riportava dalla Calabria, dell'impegno del Rmo Episcopato per la costituzione d'un patronato ecclesiastico in pro degli emigranti.

È infatti questa un'opera di grande carità verso tanti poveretti che, lasciando la patria per cercare miglior fortuna, inesperti come sono, se non vengono pietosamente aiutati, cadono facilmente in mano di speculatori sia nei luoghi di partenza sia nei luoghi di arrivo, e sono miseramente o illusi o sfruttati. Ma è anche un'opera necessaria e santa per custodire l'avita fede e religione in chi emigra, e di rimbalzo anche nei nostri paesi; poichè è noto che associazioni di altre tendenze, assai diffuse e potenti di mezzi, cercano accaparrarsi i nostri popolani avanti la partenza, e così ancora nei porti di sbarco per avvincerli a sè, avviarli in luoghi dove si troveranno spesso privi di assistenza religiosa, ed in tal modo più facilmente guadagnarseli, distaccandoli dalla cattolica fede e da ogni pratica di vita cristiana.

Laonde non solo pia e caritatevole, ma religiosa e necessaria deve ritenersi la costituzione di patronati ecclesiastici in pro degli emigranti, direi quasi, per l'avvenire della fede in Italia. Ed è bene costituire sin d'ora le basi di questi patronati; giacchè, sebbene per le condizioni del momento vi sia un ristagno inevitabile nell'emigrazione, domani, al ristabilirsi delle condizioni normali, si prevede purtroppo un esodo ancor più grande del passato per i lontani paesi: ed è necessario allora trovarsi pronti per l'assistenza.

I nostri patronati dovrebbero costituirsi secondo le provincie civili, a cagione dei rapporti che necessariamente gli emigranti debbono avere colle Prefetture pei passaporti ed altro. Ma al presente per la Calabria, come principio, non si è potuto che costituirne uno in Cosenza; e ad esso si dovranno aggiungere due corrispondenti nelle altre due città sedi di provincia civile, Catanzaro e Reggio; salvo più tardi, quando si potrà, creare anche in esse due patronati autonomi.

È poi necessario, sia con le conferenze, sia in altro modo, far conoscere ai parroci ed ai fedeli la costituzione di questi offici, onde chi ha in animo di emigrare sappia a chi con fiducia può rivolgersi, e ad essi piuttosto che ad altri si affidi.

Il S. Padre raccomanda quest'opera, e confida che la pia e religiosa iniziativa, per l'efficace cooperazione dell'Episcopato e del clero, avrà vita feconda di bene.

E da mia parte, mentre prego la S. V. Rma di tenermi informato dello sviluppo e dell'andamento di questa nuova istituzione, mi professo

di V. S. Rma

Roma, 24 novembre 1916.

affmo come fr.

✠ G. Card. De Lai, Vescovo di Sabina, *Segretario.*

II

PROVISIO ECCLESIAE

S. Congregationis Consistorialis decreto SSmus D. N. Benedictus PP. XV hanc, quae sequitur, ecclesiam de proprio pastore providit, scilicet:

21 octobris 1916. — Titulari episcopali ecclesiae Aegearum in Africa praefecit R. D. Michaëlem Godlewski, Magistrum Academiae Ecclesiasticae Petropolitanae, cum deputatione in Auxiliarem R. P. D. Ignatii Dubowski, episcopi Luceoriensis et Zytomiriensis.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

I

DIOECESIS *N.*

DISTRIBUTIONUM

Die 12, loco 13 decembris 1913

Species facti. - Civitatis *N.* territorium antiquitus unicam efformabat paroeciam, cuius curam gerebant Canonici ecclesiae cathedralis. Saeculo autem XVIII illud divisum fuit in quatuor partes, singularumque cura actualis, nomine *Vicariae parochialis,* concredita fuit sacerdotibus, qui non essent de gremio Capituli, illamque exercerent in propriis ecclesiis, fructus percipientes ex certis sibi assignatis congruis beneficiis. Verum, recentiore aevo, quum Capitulum strenue et cum effectu parochialia sua iura vindicasset, a Gubernio in discrimen vocata, atque ea de causa conservationem obtinuisset nonnullorum bonorum ad Massam pertinentium, quae propterea Gubernium ad dotationem quatuor parochiarum addixit, sponte veluti sua effectum est ut, qui sacerdotes curam gerebant animarum, in gremium Capituli reciperentur. Idque peculiari quadam eos inter et Capitulum conventione firmatum, qua statuebatur « tamquam inviolabilis in futurum lex, bona quidem « ut supra ad curam addicta nomine et utilitate Parochorum a Capitulo, « sicut in praeterito, administrari simul cum Massa communi; Canonicos « autem Parochos, sive potius Oeconomos Curatos, quum servitio Eccle- « siae cathedralis, prout ceteri omnes, *excepto tamen tempore quo curae « animarum exercitio sunt detenti,* iam mancipentur, iisdem muniis, iuri- « bus et honoribus quibus Canonici fruuntur, esse fruituros ». Hanc vero conventionem curavit Episcopus ut auctoritate S. Sedis communiretur, quod obtinuit per Rescriptum huius S. Congregationis; exindeque parochi utpote in Capitulum adlecti, iuribus universis, sicut ceteri canonici pacifice gavisi sunt; dum vero cura animarum impediti a choro aberant tamquam praesentes habebantur ac distributionum participes efficiebantur.

Verum super hoc ipso quaestio non levis superiore anno oborta est, quum aliqui Capitulares ex adverso contenderent parochos illos, absentes, etiam pro curae exercitio, punctandos esse, eo quod curam agerent in ecclesiis propriis, diversis et alienis a cathedrali; quae controversia, quum pacifice componi non posset, iudicio Huius Sacri Ordinis subiecta fuit sub hac formula dubii:

An tres Canonici-Curati Capituli Cathedralis N. praesentes in Choro habendi sint ad hoc, ut distributiones quoque omnes lucrari possint quae non sint stricte inter praesentes, quoties choro absunt ut paroecialibus incumbant ministeriis aut in paroecialibus ipsis Ecclesiis, aut in aliis intra ambitum uniuscuiusque paroeciae in casu.

Synopsis disceptationis.

a) *Argumenta adversus Canonicos-curatos prolata.* - Notissima sunt, aiunt Capitulares, qui intentioni Curatorum in casu obsistunt, cap. un., *Consuetudinem*, in VI, et Conc. Trid., Sess. XXIV, cap. 12, *de Ref.*, decretum, ubi statuitur: « Distributiones qui statis horis interfuerint, recipiant »; nec quisquis ignorat praecipuas rationes ab hac generali lege quodammodo eximentes, iuxta idem caput nempe: infirmitatem, seu iustam ac rationabilem corporis necessitatem, aut *evidentem Ecclesiae utilitatem*: atque in comperto prorsus est hanc postremam rationem intelligi quoque de canonicis, qui in ecclesia collegiata aut cathedrali curam habente animarum, ad huius curae exercitium deputantur, quoties eodem exercitio detinentur aut impediuntur quominus choro intersint. Verum, quum, ut saepius definitum est, ecclesia de cuius utilitate agitur, eadem esse debeat cuius sunt distributiones, prono sequitur alveo, non posse ad has percipiendas admitti eos, qui quum sint canonici, v. g. in cathedrali, curam agunt animarum in parochialibus ecclesiis ab eadem cathedrali diversis et alienis, quoties huius curae exercitio detinentur, quia, ut omnes intelligunt, nulla exinde utilitas in cathedralem redundat.

Obstat etiam, in casu, explicita legis dispositio, nempe Const. *Cupientes* S. P. Pii V, d. 8. iul. 1568, qua statutum fuit ut parochi districte tenerentur in sua paroecia residere, adeo ut obtinentes canonicatum, ex legitima dispensatione, in cathedrali seu in collegiata ecclesia a sua paroeciali diversa, tantummodo praebendae fructus, non autem distributiones lucrentur, prout explicat Fagnanus, in c. *Licet, De praeb.*, n. 121. Etenim, ut innuit Benedictus XIV, *Istruz.*, CVII, n. 56, in hoc casu cura animarum non ipsi canonicatui inhaerere dicitur, sed beneficiis paroecialibus prorsus distinctis et separatis a canonicatu; nec ideo fas est utriusque onera et fructus ad invicem compensare. Cfr. etiam Santi, *Inst. can.*,

in tit. IV, *de cler. non resid.;* de Herdt, *Prax. Capit.*, c. XXVIII, etc. *Monit. eccl.*, 1910, (vol. XXII), p. 499.

Quibus praesuppositis, facile evincitur, iuxta capitulares recurrentes, canonicos parochos in casu non posse percipere distributiones. Etenim non agitur de cura quae ipsis canonicatibus inhaereat quia cura parochialis a saec. saltem XVIII ab ecclesia cathedrali per Episcopum translata fuit in alias quatuor ecclesias noviter erectas, certis bonis assignatis unicuique ex dictis ecclesiis. Hinc etiam contigit ut parochi tunc et deinceps, communi forma ab Episcopis pleno iure fuerint instituti.

Quod si recentiore, ut diximus, aevo, quadam conventione firmatum est ut Parochi electi, canonici quodammodo fierent, licet (quod non conceditur) ea ratione unio effecta fuisset canonicatuum quorumdam cum paroeciis, semper tamen instat praescriptum Constit. S. Pii V, *Cupientes*, ex quo ipsi canonici parochi, quum teneantur residere in sua parochiali lucrari possunt « fructus et redditus omnes Canonicatus, exceptis tamen distributionibus » de quibus nunc agitur.

Nec opponere iuvaret, addunt Capitulares, in conventione ipsa supradicta illud cautum fuisse quod parochi in casu « servitio Ecclesiae Cathedralis, prout ceteri omnes, *excepto tamen tempore quo Curae animarum exercitio sunt detenti,* mancipentur » atque id consuetudine taliter firmatum et acceptum esse ut « iam a triginta ultra annis qui curam gerunt animarum in hac civitate semper habiti sunt tanquam moraliter praesentes in choro ». Fortius enim consuetudine et conventione in casu obsistit vetitum Concilii Tridentini, sess. XIV, c. 12, *de Ref.* quod explicit clausula « non obstantibus quibuscumque statutis et consuetudinibus ». Ad rem Reiffenstuel (in Lib. III *Decretal.*, tit. IV, n. 173): « Adeo data « conclusio procedit, ut consuetudo percipiendi distributiones quotidia- « nas in absentia non valeat sive introducta fuerit ante relatam Consti- « tutionem Bonifacianam, sive post; quia Constitutio Bonifacii VIII non « solum simpliciter derogat consuetudini recipiendi distributiones in « absentia, sed etiam ipsi resistit, eamque reprobat ut iniquam et irra- « tionabilem, prout liquet ex illis verbis: *Consuetudinem quae in quibus- « dam partibus inolevit, etc., penitus reprobantes* ». Idem docent fere omnes Canonistae, velut Fagnanus, in c. *Licet, de Praeb.*, n. 77 et 79; Garcias, *de Benef.*, p. 3, c. 2, n. 430; Barbosa, *de Canon. et Dignitatib.*, c. 22, n. 22; De Luca, *de Can. et Capit.*, disc. 3, n. 3, et in *Adnot. ad Conc. Trid.*, disc. 1, n. 16; Piton., *Discept. eccl.*, in disc. 23; n. 16 et 17 atque disc. 112, n. 29; Ferraris, v. *Distributiones*, art. 2, n. 1; De Herdt, *Praxis Capitular.*, c. 30, § 8; Pallottini, l. c., ubi addit: « Lex enim Tri- « dentini tanti est roboris ut nedum ulla invehi possit eidem contraria

« consuetudo etiam immemorabilis, sed ne iurata quidem Capituli Con-
« stitutio, ut docet Fagnanus, in c. *Licet de Praeb.*, n. 92, licet auctori-
« tate Episcopi roborata ». Idemque semper docuit H. S. C. velut in Anagnina, *Distributionum*, 29 feb. 1744; Illerden., *Absentiae et Distribut.*, 3 mart. 1792; Derthonen., *Constit. Capit.*, 12 sept. 1829; Ipporegien., *Servitii Chori*, 30 ianuar. 1830; Valven., *Distribut.*, 23 apr. 1853; Signina, 29 iul. 1854; Tranen., *Distribut.*, 20 dec. 1862 (Cfr. Card. Gennari, *Consultazioni morali-canoniche-liturgiche*, vol. II, pag. 283).

In themate observant praeterea Capitulares recurrentes, consuetudinem et conventionem non posse adduci quoad distributiones ordinarias seu quotidianas; bene vero aliquid operari posse circa *extraordinarias* seu eventuales, ut communis doctrina est (Cfr. Bened. XIV, *Instit.*, cap. VII, n. 58; Piton., *Discept.*, 1; Scarfant., *ad Ceccop.*, l. II, t. X, n. 1) ac semper tenuit haec S. Congregatio, sub clausula tamen « dummodo « oblatorum vel testatorum non obstet voluntas ». Hinc concludunt, nisi potius sit in casu, allegatam conventionem et consuetudinem damnare, prout reprobatas in textu Concilii Tridentini, eas interpretari et sustinere licebit, tantummodo quoad fructus praebendae, vel ad summum quoad distributiones extraordinarias, de quibus in casu nulla fit quaestio.

b) *Argumenta favore Curatorum adducta.* - Ius quod attinet, canonici curati, adversariorum allegationes minime respuunt, nec inficiantur causam legitimae absentiae in casu non posse invocari, nisi evidentem utilitatem ecclesiae de cuius distributionibus agitur; itemque concedunt omnino non esse admittendos ad distributiones qui curam animarum exercent in ecclesiis *prorsus extraneis, nullaque ratione pertinentes* ad illam, cuius sunt controversae distributiones. Sed nihil ultra. Sufficit enim textus ipsos ex adverso citatos legere, ut statim appareat vetitum illud restringendum esse ad curam exercitam in ecclesiis omnino *aliis* a cathedrali, seu ad Capitulum neque actualiter, neque habitualiter, nec ulla alia ratione spectantibus. Etenim S. P. Pius V, in Const. *Cupientes*, loquitur de his tantummodo, qui, quum sint Canonici, onus habent curae animarum in ecclesia a canonicali *prorsus extranea:* adeo ut iuxta Fagnani explicationem « legitima dispensatione » opus sit, ut utrumque beneficium quis possideat: nec aliter Benedictus XIV in l. c. (*Istruz.*, CVII, n. 56) ubi recte arguit in hypothesi de vera et reali distinctione inter canonicatum et parochiale beneficium. Ex recentioribus vero sufficit ipsum De Herdt adducere, qui, l. c., *Prax. Capit.*, c. XXVIII, communem doctrinam ita contrahit: « Extra ecclesiam cathedralem non licet « Canonico eiusdem ecclesiae exercere animarum curam, *quae nec actua-* « *liter nec habitualiter ad Capitulum spectat:* nam hoc cum canonicatu

« incompatibile videtur. Excipitur tamen si Apostolica adsit dispensatio, « quo in casu Canonicus in parochiali ecclesia residere debet, et eodem « tempore fructus praebendae dumtaxat Canonicatus lucratur ». In quo textu scriptor hic prae oculis habere videtur saepius relatam a Canonistis resolutionem H. S. C. in *Venusina* diei 30 iulii 1763, quae ita sonat: « Distributiones amittunt curam animarum exercentes in alia « ecclesia, *quae ad Capitulum non pertinet, neque actualiter, neque habi-* « *tualiter* ».

At quidem, in casu, contendunt canonici curati, nullo modo posse suas ecclesias dici extraneas, alienas, non pertinentes ad cathedralem. Ad hoc evincendum sufficit iuxta eos recolere: 1° Antiquitus, nemine dissentiente, ante saec. XVII, universam curam parochialem in civitate *N.* fuisse omnino apud Capitulum. 2° Saeculo XVIII divisum fuisse quidem territorium, sed ita ut parochialitas, seu cura, saltem *habitualis,* manserit integra in cathedrali. Argumento sunt Statuta capitularia, adhuc vigentia, in quibus legitur: « Ecclesia parochialis ipsa Cathedralis est, ceteraeque « omnes in quibus cura exercetur animarum, sunt filiales et *vicariae paro-* « *chiales* illius; *Oeconomi* autem appellantur qui eamdem curam gerunt »; ac propterea - monent eadem statuta - « quod ad curam *actualem* inducti « sunt Oeconomi parochiales, illis numquam de iure nomen titulusque « Parochorum aptatum est »; et revera in omnibus actis capitularibus, non excepta Conventione cuius verba recitavimus, numquam nominantur Parochi simpliciter, sed cum addito correctivo: « Canonici Parochi « seu potius Oeconomi Curati ». Nec solum de denominatione res est, verum etiam de iuribus plurimis, quae sibi reservat, tamquam universalis paroecia, ecclesia cathedralis quaeque Canonici-curati, non contradicentibus Capitularibus, ita recensent: « *a*) Sola cathedralis *erigit* « *crucem* in exequiis defunctorum totius civitatis; *b*) *pro matrimoniis* « ubicumque celebrandis, ipsa cathedralis certum exigit emolumentum; « *c*) *libros baptizatorum* conservat, atque ideo sua facit emolumenta in « actorum copiis extrahendis; *d*) in festo titulari cathedralis *tributum* « *quoddam cerae* a singulis paroeciis exigit; *e*) demum sola ecclesia paroe- « cialis *fontem baptismalem* habet, atque, quod caput est, omnes paroe- « ciani (id est omnes cives) *praeceptum paschale* in ipsa Cathedrali « adimplere debent ». Haec autem omnia non possunt competere nisi personae morali, seu ecclesiae habenti curam animarum saltem habitualem. Dici igitur nequit ecclesias in quibus canonici curati exercent animarum curam, *non pertinere* ad cathedralem, sed immo tenendum huic illas habitualiter adhaerere ac propterea moralem praesentiam curam agentis in cathedrali continuari, ut verbis utamur cl. D'Annibale

(*Summula*, lib. III, n. 493): « quasi absentis Ecclesiae suae causa: atque « ideo si paroecia excitata sit in ipsa Cathedrali ».

c) Hic autem rerum status nostris temporibus minime immutatus est, sed immo luculentior evasit. Ut enim in *specie facti* observatum est, recentiore aevo Capitulum apud Gubernium contendit, et quidem cum effectu, sibi adhuc competere curam parochialem saltem habitualem, atque ita consecutum est conservationem eorum bonorum quae postea Gubernium ad paroeciarum dotationem addixit: quae bona, quum ex inita conventione a Sacro hoc Ordine approbata « nomine et utilitate paro- « chorum a Capitulo, sicut in praeterito, simul cum Massa communi « administrari debeant », revera videtur universus rerum status rediisse omnino, saltem perdurantibus praesentibus rerum adiunctis, in eam conditionem, in qua cura animarum totius territorii erat apud Capitulum et per Capitulares exercebatur. Exinde profecto cura animarum ipsi beneficio canonicali adnexa censenda erat, vel saltem eius actuale exercitium agi nomine Capituli eamdem habitu retinentis: quod, nemine denegante, satis est ad evincendum controversum ius distributionum percipiendarum.

Quibus positis, ipsa conventio, in qua explicite statuitur « Canonicos « parochos seu potius Oeconomos Curatos, prout ceteri omnes servitio « Ecclesiae cathedralis mancipari, *excepto tamen tempore quo curae anima-* « *rum officiis sunt detenti* », minime censeri potest irrita et nulla, quasi legi canonicae adversetur. Est immo conventio *iuxta* legem dicenda, quia lex excludit quidem a percipiendis distributionibus canonicos qui curam gerunt in ecclesiis sub quocumque respectu extraneis, non tamen illos qui curam exercent in ecclesiis tantummodo materialiter diversis a cathedrali, ad quam, ut in casu, habitualiter referuntur, adeo ut omnino tamquam *pertinentiae* illius sint censendae. Atque prout talis ab hoc Sacro Ordine conventio illa approbata fuit; quae circumstantia omnem controversiam dirimere videtur. Nec admitti potest interpretatio restrictiva, quam *nunc* Capitulares eidem conventioni affigunt, quasi liceat *per eamdem* canonicos curatos fructus praebendae dumtaxat, non autem distributiones percipere: tum quia contra factum, non valet argumentum, et in facto est, prout a Capitularibus conceditur, iam a triginta annis et ultra, conventionem ita exsecutioni demandatam esse, ut curati animarum cura impediti universas distributiones sive quotidianas sive eventuales, non solos praebendae fructus, perceperint, et a punctaturis omnino soluti fuerint; tum quia frustra, ad fructus praebendae percipiendos, in hac hypothesi, exigeret conventio « Oeconomos curatos... « *servitio* Ecclesiae, cathedralis mancipari, *excepto tamen tempore* », etc.,

quia, iuxta Const. *Cupientes* S. P. Pii V, ad percipiendos praebendae fructus absque distributionibus nullum ***servitium*** requiritur, sed sola sufficit ***residentia*** in propria paroecia.

Resolutio. - His igitur ab utraque parte in medium deductis, iudicio Emorum Patrum S. C. Concilii, in plenariis Comitiis die 12 loco 13 decembris 1913 in Palatio Apostolico Vaticano habitis, dirimendum propositum fuit dubium supra relatum, nempe:

An tres Canonici-Curati Capituli Cathedralis N. praesentes in Choro habendi sint ad hoc, ut distributiones quoque omnes lucrari possint quae non sint stricte inter praesentes, quoties choro absunt ut paroecialibus incumbant ministeriis aut in paroecialibus ipsis Ecclesiis, aut in aliis intra ambitum uniuscuiusque paroeciae in casu.

Ad quod rescriptum prodiit:

« Attentis peculiaribus rerum adiunctis, iisque perdurantibus, *affir-* « ***mative*** ».

Quam Emorum Patrum resolutionem, Ssmus, in audientia die 15 eiusdem mensis et anni, infrascripto Secretario concessa, approbavit.

O. Giorgi, *Secretarius*

II

DECRETUM

DE PROVISIONE OFFICIORUM ET BENEFICIORUM DURANTE BELLO

Cum vi praesentis belli quamplures presbyteri militari servitio mancipentur, ac proinde impendiantur quominus adimpleant conditiones pro assequendis officiis et beneficiis ecclesiasticis requisitas, opportunum visum est declarare et, quatenus opus sit, decernere praescriptionem SS. Canonum, sapientissimam illam quidem, de non protrahenda provisione officiorum et beneficiorum ultra sex menses a die habitae notitiae vacationis, huiusmodi perdurante impedimento, non urgere. Itaque haec S. Congregatio Concilii, auctoritate Ssmi Domini Nostri Benedicti Pp. XV, declarat, statuit ac decernit, tempore belli, integrum esse Ordinariis locorum collationem officiorum et beneficiorum vacantium differre ultra sex menses, quoties et quousque peculiaria rerum et personarum adiuncta, prudenti eorum iudicio, id suadeant: speciatim

vero pro iis officiis et beneficiis quorum provisio per concursum, sive specialem, ad normam Const. *Cum illud* Benedicti Pp. XIV, sive generalem, fieri debet aut solet, eadem S. Congregatio, tenore praesentium litterarum, decernit collationem tituli protrahendam esse ubicumque et donec sacerdotes propriae cuiusque dioecesis ad militare servitium, belli caussa, adigantur; interim autem providendum esse, praesertim curae animarum in paroeciis vacantibus, per idoneos vicarios seu oeconomos, ad normam S. Concilii Tridentini Sess. 24, cap. 18 *de Ref.:* contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria S. Congregationis Concilii, die 14 novembris 1916.

✠ F. Card. Cassetta, *Praefectus.*

L. ✠ S.

O. Giorgi, *Secretarius.*

SACRA CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

DUBIA

CIRCA EGRESSUM POSTULANTIUM E MONASTERIIS MONIALIUM

Sacrae Congregationi de Religiosis sequentia dubia, pro opportuna solutione, proposita sunt:

I. An puellae postulantes e monasteriis clausurae papali subiectis egredi possint, parentes vel notos invisendi gratia, aut alia de causa. Et quatenus negative:

II. Utrum ad huiusmodi egressum venia Apostolicae Sedis indigeant, an satis sit consensus Ordinarii.

Eadem S. Congregatio, re mature perpensa, respondendum censuit:

Ad I. *Negative.*

Ad II. *Affirmative* ad primam partem; *negative* ad secundam.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem S. Congregationis de Religiosis, die 7 novembris 1916.

✠ D. Card. Falconio, Episcopus Veliternen., *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Adulphus, Episcopus Canopitan., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

NOMINATIO

Litteris S. Congregationis de Propaganda Fide, Ssmus D. N. Benedictus Pp. XV nominare dignatus est:

14 novembris 1916. — Revmum can. Petrum Fumasoni-Biondi, ad archiepiscopalem dignitatem evectum, *Delegatum Apostolicum in Indiis Orientalibus.*

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

ROMANA

COLLATIONIS BENEFICII

Benedicto Pp. XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno secundo, die 14 augusti anni 1916, Commissio Pontificia constans RR. PP. DD. Seraphino Many, Aloisio Sincero et Maximo Massimi, Praelatis Auditoribus Sacrae Romanae Rotae, in causa Romana - Collationis beneficii, *inter* Datariam Apostolicam *et* Revm̃um Capitulum Vaticanum, *circa collationem beneficii vacantis in Basilica Vaticana, in altera instantia, promota ab eodem Revm̃o Capitolo contra sententiam diei 10 maii p. e. a prima Commissione Pontificia in eadem causa latam, quae altera instantia expresse a Sanctitate Sua permissa et concessa fuit, sequentem tulit sententiam definitivam.*

Die 10 nov. anni 1914, in civitate vulgo *Montefiascone*, diem supremum obiit Rev. Fridericus Savignoni, clericus beneficiatus Basilicae Vaticanae. Defuncti beneficium, cum huius vacatio in hebdomadam Capituli incidisset, Revm̃us Ascensus Dandini, canonicus de turno, contulit sacerdoti Bernardo Bocchini, qui iam a 23 annis Basilicae Vaticanae incardinatus erat. Hanc autem collationem impugnavit Apostolica Dataria, tum quia beneficium, vi Regulae IX Cancellariae, reservatum erat, tum quia, contra Bullam *Dum singularem* Leonis X, clerico non romano collatum fuerat. Hinc de iure Revm̃i Capituli ad conferendum dictum beneficium, et alia beneficia, pariter extra Curiam mensibus reservatis vacatura, aut ad ea clericis non romanis conferenda, orta est controversia inter praefatum Capitulum et Datariam Apostolicam. Porro hanc controversiam prior Commissio Pontificia, sententia diei 10 maii proxime elapsi, diremit.

Ad dubium quod his terminis concordatum erat: « An, attenta Bulla « Benedicti XIV *Ad honorandam,* facultas quam habet Capitulum Vati- « canum conferendi beneficia vacantia in sua Basilica, obnoxia sit reser- « vationi mensium contentae in Regula IX Cancellariae Apostolicae et « dispositioni Bullae *Dum singularem* Leonis Papae X », dicta Commissio respondit: « Ad primam et secundam partem dubii, *affirmative* ». Verum huiĉ sententiae non acquievit Rm̃um Capitulum, et apud Ssm̃um institit, ut controversia novo examini subiiceretur. Itaque Sanctitas Sua, per epistolam diei 9 iunii p. e. ab Em̃o Cardinali a Secretis Status subscriptam, novam Commissionem, uti supra, deputavit, quae controversiae finem imponeret. Cum igitur utrique parti terminus peremptorius, scilicet dies 11 iulii, praefixus fuisset ad deducenda nova iura et documenta, si qua fuissent, nova Commissio dubium iam in prima instantia concordatum accuratae disquisitioni subiecit, ut sequitur.

De prima parte dubii. - « An, attenta Bulla Benedicti XIV *Ad hono-* « *randam,* facultas quam habet Capitulum Vaticanum conferendi bene- « ficia vacantia in sua Basilica, obnoxia sit reservationi mensium con- « tentae in Regula IX Cancellariae Apostolicae ».

Quo melius intelligatur hoc dubium, ponendae sunt sub oculis dispositiones Benedicti XIV in praefata Bulla; continentur in § 39, qui totus et solus agit de collatione beneficiorum.

Benedictus XIV distinguit tria genera beneficiorum, scilicet: 1) omnia et singula perpetua beneficia simplicia quae in Basilica Vaticana existunt, quique beneficiatus aut clericatus beneficiati vocantur; 2) omnia et singula alia beneficia a monasteriis, abbatiis, et prioratibus (Basilicae unitis aut subiectis) dependentia; 3) alia quaelibet beneficia « quae hacte- « nus Archipresbyter et Capitulum conferre consueverunt ». Quod ergo attinet ad haec tria genera beneficiorum, Benedictus XIV confirmat, favore Archipresbyteri et Capituli, ius conferendi illa beneficia; aut, pro quibusdam beneficiis, iura in iis instituendi, aut ad ea praesentandi, « quibus ad hunc diem Archipresbyter et Capitulum gavisi sunt ». Insuper confirmat Pontifex tum veterem consuetudinem, vi cuius Archipresbyter et Canonici praefata beneficia alternis hebdomadibus conferunt, tum antiquum usum circa formam expediendi litteras huiusmodi collationum aut provisionum. In fine, addit Pontifex hanc clausulam: « Salvo tamen nostro et Datariae Apostolicae iure quoad collationes « eorum beneficiorum, quae ex persona alicuius ea obtinentis, uni vel « pluribus respective affectionibus et reservationibus apostolicis obnoxia, « quomodolibet vacare contingat ». Patet autem, in nostra specie, non

agi nisi de primo genere beneficiorum, scilicet de beneficiis perpetuis simplicibus, in Basilica Vaticana existentibus, de quibus proinde solis agemus.

Certum igitur est, attentis praefatis Bullae Benedictinae dispositionibus, Capitulum Vaticanum ius habere conferendi dicta beneficia, in Curia vacantia, in quocumque anni mense vacent. Certum etiam est idem Capitulum ius habere conferendi praefata beneficia, etiamsi vacent extra Curiam, modo vacent in quatuor mensibus qui in Regula IX Cancellariae Ordinariis concessi sunt. Tandem certum est Capitulum nullum ius habere collationis circa praefata beneficia, si ex *persona* beneficiatorum oriantur una vel plures reservationes aut affectiones, ubicumque, quandocumque et quomodocumque vacent; v. g., si beneficiatus sit Papae familiaris, Collector, Cubicularius, Protonotarius, etc. Hanc autem exceptionem, quam ipse Benedictus XIV generali concessioni Capitulo Vaticano a se factae apponit, intelligi debere de sola reservatione *personali,* propter sensum obvium et naturalem verborum, admitti potest, quin tamen inde sequantur consectaria, quae Capitulum deducit, ut infra dicetur.

Haec ergo certa sunt; quaeritur autem an dicta facultas Capituli Vaticani praefata beneficia conferendi sit obnoxia reservationi mensium contentae in Regula IX Cancellariae Apostolicae. Affirmat Dataria Apostolica, negat vero Revmum Capitulum Vaticanum.

Ante omnia dicendum est beneficia minora Basilicae Vaticanae, *per se,* obnoxia esse praedictae reservationi mensium, contentae in Regula IX. Verba enim huius Regulae respiciunt « omnia beneficia eccle-« siastica, cum cura et sine cura, saecularia et quorumvis ordinum « regularium, *qualitercumque qualificata et ubicumque existentia,* in « singulis ianuarii, februarii, aprilis, maii, iulii, augusti, octobris et « novembris mensibus, usque ad suae voluntatis beneplacitum, extra « Curiam Romanam alias quam per resignationem vacatura »: quae verba: « *omnia beneficia... qualitercumque qualificata* et *ubicumque exi-« stentia* », ita generalia sunt, ut exceptionem pro beneficiis Urbis fieri non patiantur; tanto magis quod Pontifex, nolens sibi reservare illa beneficia, quando in Urbe vacant, praecise distinxit locum vacationis et reservavit sibi tantum beneficia *extra Curiam* vacantia. Quoad autem locum, ubi sita sunt beneficia, nullam fecit distinctionem, sed reservavit sibi praedicta beneficia *ubicumque existentia;* signum ergo apertum est beneficia quaecumque, etiam beneficia Urbis, dictae reservationi obnoxia esse. Quod etiam confirmatur ex eo quod Pontifex ab hac generalissima reservatione non excipit nisi beneficia a Cardinalibus conferri solita, aut

de quorum collatione aliter in concordatis statutum est: exceptio enim firmat regulam in contrarium, uti certissimum est. Unde, cum, anno 1663, sub Alexandro VII, quoddam beneficium minus Capituli Vaticani extra Curiam per mortem beneficiati in mense reservato et in hebdomada Capituli vacasset, hoc beneficium obnoxium esse reservationi Regulae IX Cancellariae decisum est ab illa Congr. particulari, quatuor Praelatis Romanae Curiae constante, de qua loquitur Riganti, *In 1 partem Regulae IX Cancellariae,* § 3, n. 25; cuius decisionem recepit et firmavit Alexander VII in suo Motu proprio diei 4 aprilis anni 1664; qui Motus proprius Regulam IX Cancellariae nullo modo mutavit, aut extendit, sed tantum declaravit quoad casum manifeste in ea contentum. Unde cum idem casus contigisset anno 1671, sub Clemente X, et anno 1701, sub Clemente XI, idem Motus proprius Alexandri VII observatus est; imo Clemens XI, novo Motu proprio, *Alias sicut accepimus,* diei 4 maii 1701, declarans et interpretans dictam Regulam IX Cancellariae, decrevit, ut *etiam pro perpetuis futuris temporibus,* quoties idem casus contingeret, collatio beneficii Summo Pontifici reservata maneret.

Itaque quaeritur utrum Benedictus XIV, in Const. *Ad honorandam,* § 39, collationem praedictorum beneficiorum, sic, *per se,* reservationi Regulae IX subiectorum, Capitulo Vaticano concesserit. Hanc collationem Capitulo non concessit *expresse,* ut patet, et hoc est extra controversiam; quaerendum ergo est, utrum hanc collationem concesserit saltem *tacite.* Porro haec tacita concessio deduci nequit nisi ex voluntate Pontificis ampliandi iura Capituli Vaticani, aut ex formula finali § 39 supra recitata: « Salvo tamen nostro et Datariae Apostolicae « iure, etc. », aut ex amplissimis clausulis in fine Bullae, § 67, appositis, quibus Pontifex Regulis Cancellariae derogat.

Atqui deduci nequit ex voluntate Pontificis ampliandi iura Capituli. Initio paragraphi 39, revera declarat Pontifex se iura, facultates et iurisdictiones Archipresbytero, Capitulo et Canonicis competentia circa collationem beneficiorum, et circa administrationem ecclesiarum Basilicae unitarum, asserere, confirmare et respective declarare et *ampliare velle.* Sed dubium est utrum hoc verbum *ampliare* respiciat collationem beneficiorum, aut administrationem ecclesiarum Basilicae unitarum. Imo probabilius est ampliationem non respicere nisi administrationem ecclesiarum; nam, quoad collationem beneficiorum, Pontifex satis habet approbare et confirmare quod hucusque factum est; nec ullibi adhibet particulam, qua declaret se velle, quoad hoc, ampliare iura Capituli, aut supprimere praefatam legem et usum vigentem de reservatione beneficiorum extra Curiam mensibus apostolicis vacantium; quoad alterum

autem punctum, scilicet administrationem ecclesiarum Basilicae unitarum, plura Capituli iura, indulta, privilegia, in sequentibus paragraphis declarat, ampliat et extendit, cf. praesertim §§ 45, 51, 57, 58, 59. Sed quidquid id est, ex verbis dubiis, obscuris et ambiguis, deduci nequit ampliatio certa privilegiorum Capituli, multoque minus tacita concessio collationis beneficiorum Regulae IX Cancellariae subiectorum.

Nec haec tacita concessio deduci potest ex formula finali § 39, iam supra recitata: « Salvo tamen nostro et Datariae Apostolicae iure quoad « collationem eorum beneficiorum, quae *ex persona* etc. »; ex quibus verbis Revma Commissio Capitularis efficaciter demonstrari contendit Pontificem tacite Capitulo Vaticano concessisse collationem beneficiorum vi Regulae IX reservatorum. Et hoc est principalissimum argumentum, quo nititur dicta Commissio. Verum neque hoc argumentum tenet. Ut enim concessio tacita, praesertim in re iuribus Apostolicae Sedis praeiudiciali, affirmari possit, necesse est ut clare deducatur ex verbis concessionis, ita ut vitari non possit, et verba concessionis aliter intelligi nequeant: « Opus est, ait Rota in *Tirasonen. - Prioratus*, diei 19 novembris an. 1691, « coram Molines (quam in extenso exscribit Pitonius, *Disceptationes eccles.*, « discept. 25, n. 30 seq.) ut talis sint efficaciae huiusmodi verba (con- « cessionis), ut pernecesse concludant exclusionem dd. reservationum, « sintque cum illis incompatibilia, et trahi non possint ad aliam iuridicam « interpretationem ». Porro, ex verbis concessionis in § 39 Bullae contentis, concessio tacita, de qua agitur, non clare et necessario sequitur. Utique, si Pontifex dixisset: « Concedo Capitulo Vaticano facultatem con- « ferendi omnia beneficia *etiam reservata, salvo iure nostro quoad reser- « vata ex persona* », forsan inde deduci posset Pontificem reliquisse dispositioni Capituli beneficia reservata alia ratione, v. g. ratione temporis seu mensis; cum enim non sint nisi quatuor species reservationum, ratione scilicet rei, personae, loci et temporis (de reservatione ratione rei hic non agitur), Pontifex, retentis sibi tantum beneficiis reservatis ratione personae, alia beneficia reservata, v. g. ratione temporis, reliquisse videretur dispositioni Capituli; inclusio enim unius est exclusio alterius. Verum nequaquam Pontifex dixit: « Concedo Capitulo facultate « tem conferendi beneficia, *etiam reservata* », sed tantum: « Concedo, seu « assero et confirmo, Capitulo facultatem conferendi omnia perpetua be- « neficia simplicia, quae existunt in Basilica Vaticana »; quae concessio generalis non extenditur ad reservata; sicut enim facultas absolvendi a peccatis, non extenditur ad reservata (cap. *Si episcopus, 2, De Paenitentiis et Remissionibus*, in VI), nec facultas dispensandi a votis extenditur ad reservata, sic nec facultas aut privilegium conferendi beneficia,

extenditur ad reservata, sed semper intelligi debet exercenda ad normam iuris communis, et ideo *salvis reservationibus apostolicis*. Cum ergo Pontifex non dixerit: « Concedo Capitulo facultatem conferendi beneficia « etiam reservata », non est locus applicationi principii: Inclusio unius est exclusio alterius; sed est locus applicationi Regulae Iuris, D. L., XVII, 195: « Expressa nocent, non expressa non nocent ». In formula ergo finali § 39, Benedictus XIV memorat solas reservationes ratione personae, non quia has solas sibi retinet, sed quia erant frequentioris usus, dum reservatio ratione temporis est rarissima et per accidens, saltem pro Capitulo Vaticano, in quo, de facto, casus huius reservationis a tempore Alexandri VII non nisi ter aut quater contigit.

Aliis verbis, sunt duo genera beneficiorum: scilicet beneficia non reservata, et beneficia reservata. Quoad priora, Benedictus XIV, in § 39 Bullae *Ad honorandam*, ea plene dispositioni Capituli Vaticani reliquit; quoad autem beneficia reservata, haec nullo prorsus modo Capitulo concessit; iuxta enim omnes, concessio facultatis conferendi beneficia reservata non continetur in facultate conferendi beneficia. Quando igitur Pontifex, loquens de quadam specie horum beneficiorum reservatorum, nempe de reservatis ratione personae, haec se sibi retinere declarat, haec formula non significat Pontificem Capitulo alias reservatorum species concedere, cum *genus* non concesserit. Igitur hic non est locus applicationi principii: Inclusio unius est exclusio alterius: quod aliunde principium, in iure canonico, multis limitationibus obnoxium est, ut docet Barbosa, *Axiomata Iuris*, axioma 120, n. 11-17.

Hinc non sunt vera haec Rmae Commissionis Capitularis verba (*Novae deductiones*, pag. 7): « At si (Pontifex) concessisset collationem « beneficiorum simplicium, salva reservatione mensium, ceteris reserva- « tionibus intelligeretur renunciasse, hoc ipso quod facultatem gene- « ralem illa sola reservatione limitatam voluisset. Hoc autem fecit, etc. ». Pontifex enim, in § 39 Bullae, concedens Capitulo Vaticano facultatem conferendi beneficia simplicia, hoc ipso facultatem illam limitatam voluit *omnibus reservationibus apostolicis*; quando ergo, in fine paragraphi, nominatim se sibi retinere declarat unam ex his reservationibus speciem, haec declaratio non significat Pontificem aliis reservationum speciebus renuntiare (alias sibi contradiceret), sed significat illum hanc speciem specialiter notare voluisse, vel quia erat frequentioris usus, ut supra dictum est, vel quia speciales erant circa illam difficultates, vel propter alias rationes quas interpres non tenetur afferre. Hic, ut iterum dicamus, est locus applicationi Regulae: « Expressa nocent, non expressa « non nocent ».

Ceterum probe scit doctissima Commissio Capitularis, Benedictum XIV, concedendo Capitulo collationem beneficiorum simplicium, et reservationes personales sibi retinendo, nullo modo aliis reservationibus renunciasse. Non enim, v. g., renunciavit reservationibus *ratione loci*, scilicet ratione vacationis apud Sedem. Norunt enim omnes etiam beneficia Urbis obnoxia esse reservationi ratione vacationis apud Sedem vel in Curia; scilicet quando beneficiatus est *Curialis* et moritur apud Sedem seu in Curia. « Ad effectum, ait Riganti *In Regulam I Cancellariae*, § 1, n. 129, ut beneficia Urbis sint obnoxia reservationi ob vacatio« nem apud Sedem seu in Curia, tria requiruntur, nempe quod defunctus « beneficiatus fuerit Curialis; quod hanc qualitatem retinuerit usque ad « obitum; quodque in Curia decesserit ». Cf. etiam ibidem, n. 118, 124. Quinam sint autem Curiales, late exponit idem Riganti, ibid., n. 130 seq. Porro Benedictus XIV, in § 39 Bullae, non obstante formula finali huius paragraphi, dici nequit huic reservationi ratione vacationis apud Sedem renunciasse. Gonzalez ait, *Ad Regulam VIII (IX) Cancellariae*, Glossa 13, n. 35: « Ista reservatio vacationis apud Sedem est fortior et « vehementior et amplioris praerogativae omnibus aliis reservationi« bus. Et propterea, nisi de illa fiat specialis et individua mentio, non « censetur comprehensa in quacumque dispositione Papae, nec narra« tiva ». Pariter Riganti, loc. cit. n. 354. Et haec est unanimis doctorum sententia. Igitur Benedictus XIV, licet, in § 39 Bullae, videatur sibi retinere solas reservationes personales, et ideo, uti ait Rma Commissio Capitularis, aliis reservationibus renunciare, attamen reservationi locali non renunciavit.

Et quod dicimus de beneficiis Curialium apud Sedem vacantibus, quod scilicet Pontifex horum reservationi non renunciavit, idem dici debet de pluribus aliis beneficiorum speciebus, v. g. de beneficiis quae resignantur in manibus Papae, resignationem acceptantis; de beneficiis quibus beneficiatus privatur per sententiam a Papa vel eius nomine latam; de beneficiis quae vacant vi decreti Pontificis *de dimittendo*, etc. Certo nemo dicet Benedictum XIV his reservationibus renunciasse et Capitulum Vaticanum posse, data occasione, haec beneficia conferre; et tamen haec beneficia non sunt reservata aut affecta ratione personae. Igitur, ut iterum dicamus, vera non sunt haec verba Revmae Commissionis Capitularis: « At si (Pontifex) concessisset collationem beneficiorum « simplicium, salva reservatione mensium, ceteris reservationibus intelli« geretur renunciasse, hoc ipso quod facultatem generalem illa sola reser« vatione limitatam voluisset. Hoc autem fecit, etc. ». Haec verba non sunt vera, et ideo falsum est Benedictum XIV, in clausula finali paragraphi 39,

retinendo sibi expresse solas reservationes personales, alias reliquisse dispositioni Capituli Vaticani.

Remanent ergo amplissimae clausulae in fine Bullae, § 67, appositae, quibus Regulis Cancellariae Pontifex derogat: « Non obstantibus, qua- « tenus opus sit, Nostris et Cancellariae Apostolicae Regulis », quarum tenores veluti de verbo ad verbum expressos esse declarat. Sed neque ex his clausulis deduci potest tacita concessio facultatis conferendi beneficia reservata ratione mensium. Nam: 1° In clausulis in fine Bullarum apponi solitis, quod caute animadvertendum est, nulla fit concessio, sed tantum removentur obstacula seu impedimenta quae concessionibus in corpore Bullarum factis obstare forte possent; quod etiam hic fecit Benedictus: unde dixit: « Non obstantibus, *quatenus opus est,* etc. »; id est, si forte aliqua aut plures concessiones supra factae in corpore huius Bullae contrariae sint uni aut pluribus Cancellariae Regulis, his Regulis derogamus; unde praedicta tacita concessio in his clausulis § 67 non est quaerenda. 2° Etiam seposita hac animadversione, dicendum est nullum argumentum ex praefatis clausulis deduci posse, unde probetur praefata tacita concessio. Nam huius indolis est Regula IX Cancellariae, mensium reservatoria, ut nihil ei contrarium concessum unquam censeatur, nisi huius Regulae fiat specialis et individua derogatio. Cuius ratio desumitur ex fortissimis et insolitis clausulis, quibus haec Regula munita est. Revera, in hac Regula IX, Pontifex, postquam sibi omnia beneficia extra Curiam vacatura in octo mensibus designatis reservavit, haec addit: « Volens... privilegia, etiam in limine erectionis concessa, et « indulta apostolica circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi bene- « ficiis, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam compre- « hendantur, etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, et for- « tioribus, efficacioribus, et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis « decretis, quorum tenores pro expressis haberi et latissime extendi « voluit, quibusvis personis et collegiis, cuiuscumque dignitatis, gradus, « status, ordinis et conditionis existentibus quomodolibet concessa, adver- « sus reservationem huiusmodi minime suffragari ». His ergo verbis quilibet Pontifex, initio Pontificatus, dum renovat Regulas Cancellariae, et in specie hanc Regulam IX, supprimit omnia indulta aut privilegia, quae forte praedecessor, etiam cum clausulis insolitis et effrenatis, concesserit, conferendi beneficia reservata ratione mensium, et eo ipso, et quidem clarissime, voluntatem suam manifestat haec beneficia, hoc modo reservata, sibi semper et firmiter retinendi. Igitur hic applicari debet regula 81 Iuris in VI: « In generali concessione non veniunt ea quae « quis non esset verisimiliter in specie concessurus »; ideoque, nisi Pon-

tifex huius Regulae individuam mentionem faciat, nihil ei contrarium concedere censetur. Iam, ante tempora Alexandri VII (1655-1667), qui auctor est Regulae 71 (de qua infra), communis erat opinio doctorum, ad derogandum Regulis Cancellariae, praesertim notabilibus, notoriis, maxime iudicialibus (quae Regulae iudiciales opponuntur Regulis « diplo- « maticis », seu de modo conficiendi litteras), qualis est Regula IX, requiri derogationem specialem et individuam, quin sufficeret haec derogatio generalis: « non obstantibus Regulis Cancellariae »; ita docent Gomesius, *Commentaria in Regulas Cancellariae Apostolicae,* in Proemio; Hieronymus Paulus Barcinonensis, *Praxis Cancellariae* (apud Riganti, in *Regulam 71 Cancellariae,* n. 16-17); Pyrrhus Corradus, *Praxis dispensationum Apostolicarum,* lib. I, cap. 6, n. 13; Barbosa, *Clausula* 83, n. 37; Lotterius, *de Re beneficiaria,* lib. II, q. 39, n. 15-19, qui expresse agit de Regula reservatoria mensium. Sic etiam pluries S. Rota, v. g. in dec. 569, n. 7, parte II *Recentiorum,* in qua legimus: « Praedictis addendum videbatur, « quod, quatenus praetenderetur concessum ius conferendi in mensibus « reservatis, fuisset necessaria specialis derogatio Regulae, ut pluries reso- « lutum fuisse in Rota testatur Sarnensis... Felinus, Rebuffus, Cassadorus, « Mandosa... Non obstat clausula *Quarum tenores,* et aliae ex adverso ponde- « ratae, quia sunt clausulae accessoriae, quae non ampliant principalem « dispositionem, sed tantum tollunt subreptionem... Idem respondetur ad « decretum irritans »; ita etiam in dec. 101, in *Urgellen. - Plebaniae,* 11 dec. 1730, coram Crescentio, n. 13, 14. Quae doctrina et iurisprudentia firmiores adhuc evaserunt post Alexandrum VII, qui septuaginta Regulis suo tempore vigentibus adiecit septuagesimam primam, vi cuius Regulae Cancellariae sub derogationibus generalibus non comprehenduntur, ideoque specialem et expressam derogationem requiruntur. Unde, attenta hac dispositione, sic concludit Riganti, in *Regulam LXXI Cancellariae,* n. 20: « Hodie, inspecta illius dispositione, supradictae clausulae minime « suffragantur, quia singulae Regulae Cancellariae, ut censeatur iis dero- « gatum, requirunt specialem et expressam mentionem, nec sufficiunt « clausulae, quamvis amplissimae et efficacissimae, habentes vim spe- « cialis et individuae expressionis. Unde licet clausula *Non obstantibus* « *Regulis Cancellariae, quarum tenores,* etc. praeseferat illarum indivi- « duam expressionem, et plura operetur, de quibus Viviani ... attamen « hodie minime apta est derogationem Regulis praeseferre ». Et hoc probe noverat Benedictus XIV, qui, in Const. *Ad honorandam,* cum vellet derogare duabus in specie Regulis Cancellariae, scilicet Regulae XVIII *de iure quaesito non tollendo,* et Regulae LIV *de indulgentiis ad instar non concedendis,* illis specialiter et nominatim derogavit, dicens,

§ 67: « Non obstantibus Nostris et Cancellariae Apostolicae Regulis, « etiam de iure quaesito non tollendo, ac de indulgentiis non concedendis « ad instar ». Porro de Regula IX nullam, ne minimam quidem, mentionem fecit; signum ergo apertum est doctissimum illum Pontificem nullum huic Regulae contrarium privilegium aut indultum concedere voluisse.

Itaque demonstrari nequit Benedictum XIV tacite Capitulo Vaticano concessisse facultatem conferendi beneficia ratione mensium reservata. Sed, ad abundantiam iuris, licet admittamus hunc Pontificem hoc privilegium Capitulo concessisse, attamen Revm̃um Capitulum hoc privilegio uti nequit; etenim cum Pontifice concedente exstinctum est. Supra enim recitavimus clausulam Regulae IX, qua quilibet Pontifex, hanc regulam initio Pontificatus sui renovans, supprimit omnia indulta et privilegia a praedecessore suo concessa, huic Regulae contraria, etiamsi concessa fuerint « cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, et fortioribus, effi- « cacioribus, et insolitis clausulis, necnon irritantibus, et aliis decretis, « quorum tenores pro expressis haberi, et latissime extendi voluit ». Unde Clemens XIII, qui anno 1758 Benedicto XIV successit, praefatum privilegium Capituli Vaticani, si unquam ei a Benedicto XIV concessum fuerit, omnino suppressit et annullavit; quod tanto facilius fuit, quod hoc privilegium non nisi tacite et obscure concessum fuerit. Addenda est Regula XV Cancellariae, qua item novus Pontifex supprimit et annullat omnia indulta et privilegia, quibusvis personis a suis praedecessoribus concessa, disponendi de beneficiis reservatis; licet enim haec Regula dicat: « Quibusvis *personis* concessa », attamen patet hic etiam agi de *personis moralibus,* seu de collegiis et capitulis, quia Regula loquitur etiam de beneficiis electivis, quae corpus electorum supponunt. Unde, si quis Pontifex alicui personae vel capitulo privilegium concedat conferendi beneficia reservata ratione mensium, hoc privilegium non durat neque durare potest nisi vivente Pontifice concedente, quibuscumque demum clausulis privilegium illud fuerit munitum. Ita unanimiter doctores, qui de hoc speciali puncto tractarunt: v. g. Lotterius, *De re beneficiaria,* lib. II, q. 39, num. 15-19; Pitonius, *Disceptationes eccles.,* discept. 150, n. 8, et *De Controversiis Patronorum,* Alleg. 100, n. 206-207; Riganti, *In I partem Regulae IX,* § 5, n. 41-42. Ita etiam constans iurisprudentia S. Rotae: cf. dec. 200 per totum, Parte IX *Recentiorum;* dec. 343, n. 8-11, Parte XVI *Recentiorum,* multasque alias, quas allegat Riganti, loc. cit. - In decis. 101, *Urgellen. Plebaniae,* 11 dec. 1730, coram Crescentio, S. Rota, attentis duabus regulis IX et XV Cancellariae, declarat nullum privilegium aut indultum vel conferendi beneficia reser-

vata ratione mensium, vel optandi beneficium mense reservato vacans (quae duo in Regula IX assimilantur) durare ultra vitam Pontificis concedentis, *nec dari posse casum in quo similia indulta operari valeant post obitum concedentis.* Et ratio harum decisionum clara est; Pontifex enim (uti etiam notat Lotterius, loc. cit.) legem imponere nequit successoribus suis; successor autem, renovando Regulas IX et XV Cancellariae cum suis clausulis, eo ipso et statim privilegium a praedecessore concessum e medio tollit. Igitur, etiamsi supponamus Benedictum XIV Capitulo Vaticano privilegium conferendi beneficia de quibus agitur, etiam mensibus reservatis, concessisse, Clemens XIII, eius successor, praefatas Regulas renovando, hoc privilegium abrogasset; quod eo facilius fuisset, uti iam supra notatum est, quod hoc privilegium non nisi tacite et obscure concessum fuisset.

Quibus igitur omnibus attentis, quod attinet ad hanc primam dubii partem, respondemus, stante Bulla Benedicti XIV *Ad honorandam,* facultatem, quam habet Capitulum Vaticanum, conferendi beneficia suae Basilicae vacantia, obnoxiam esse reservationi mensium, in Regula IX Cancellariae Apostolicae contentae.

De secunda parte dubii. - « An attenta Bulla Benedicti XIV *Ad hono-*
« *randam,* facultas quam habet Capitulum Vaticanum conferendi bene-
« ficia vacantia in sua Basilica, obnoxia sit... dispositioni Bullae *Dum*
« *singularem* Leonis Papae X ».

Bulla Leonis X *Dum singularem,* edita anno Incarnationis Dominicae 1513, XIV kalendas aprilis, continet, in § 4, dispositionem sequentis tenoris: « § 4. Et quod Sancti Gregorii intra et Sancti Sebastiani extra
« dictae Urbis muros, Sancti Benedicti et Cisterciensis Ordinum, et alia
« monasteria ac prioratus, canonicatus et praebendas, dignitates, perso-
« natus, administrationes et officia, ceteraque beneficia ecclesiastica, cum
« cura et sine cura, in dicta Urbe et illius districtu existentia (Venerabi-
« lium fratrum nostrorum praefatae Ecclesiae cardinalium titulis et deno-
« minationibus, ac basilicae Beatorum Petri et Pauli et Lateranensis et
« Beatae Mariae Maioris de eadem Urbe ecclesiarum archipresbyteratibus,
« Sancti Laurentii et Sancti Sabae, intra eosdem muros, eorumdem Ordi-
« num, dictis cardinalibus commendari solitis, monasteriis dumtaxat exce-
« ptis), *non nisi Romanis civibus conferri seu commendari,* aut alias de
« eis, in alios quoquomodo, praeterquam si beneficia praedicta ex resi-
« gnatione alienigenae vacarent, quae etiam alienigenis conferri valeant,
« etiam per nos et Sedem Apostolicam disponi nullo modo possit; colla-
« tionesque, provisiones, commendae, et aliae quaevis dispositiones de

« illis, etiam per nos et Sedem eamdem, etiam cum expressa praesentium « derogatione, etiam motu proprio et ex certa scientia, pro tempore factae, « nullius sint roboris vel momenti, nullumque alicui, etiam coloratum, « tribuat titulum possidendi ».

Unde, in summa, iubet Leo X, omnia beneficia Urbis (exceptis quibusdam, scilicet titulis cardinalitiis, tribus Archipresbyteratibus Basilicarum Urbis, et quibusdam monasteriis, cardinalibus in commendam dari solitis) non conferri nisi civibus Romanis, sub paena nullitatis.

Quaeritur ergo: I. Utrum facultas Capituli Vaticani conferendi beneficia Basilicae, sit obnoxia praedictae dispositioni; II. Utrum haec locutio: *cives Romani*, restringenda sit ad *originarios*, an comprehendat etiam *domiciliarios*.

Quod attinet ad primum quaesitum, affirmative respondendum est. Nam, ex una parte, Bulla Leonina confert populo et clero Romano privilegium maximi momenti, quod recte iuripatronatus passivo assimilatum est, scilicet quod beneficia Urbis, paucissimis exceptis, non nisi civibus Romanis conferenda sint. Porro dici nequit hoc privilegium cessasse cessatione subiecti: alia quidem privilegia, per Bullam Leoninam concessa, cessarunt cessatione subiecti, v. g. privilegia quae Bulla Conservatoribus Urbis concessit, quia nimirum hi conservatores omnino cessarunt; sed populus et clerus Romanus nullo modo cessarunt, ideoque beneficium illis inhaerens mansit; tanto magis quod « decet concessum « a Principe beneficium esse mansurum (Regula 16 Iuris in VI) »: et « favores convenit ampliari (Regula 15, ibid.) ». Ex alia parte, privilegium illud non cessavit revocatione, scilicet revocatione aut derogatione facta a Benedicto XIV in Bulla *Ad honorandam*. Nam haec Bulla non tangit Bullam Leoninam; Bulla enim Benedictina, quod attinet ad beneficia Basilicae Vaticanae, non agit nisi de iure ea conferendi, non vero de qualitatibus aut dotibus promovendorum; igitur, sub hoc respectu, res in eo statu relinquit, in quo erant antea, scilicet sub dispositionibus Bullae Leoninae. Unde clausulae derogatoriae, quae in § 67 Bullae Benedictinae positae sunt, non veniunt ad rem; non enim erat cur Benedictus XIV Bullae Leoninae derogaret, cum in Bulla sua nihil contrarium Bullae Leoninae praeceperit, permiserit, disposuerit. Ceterum privilegium de quo agitur, nec usu contrario, aut non usu, cessavit, cum, e contra, testante Scriptore Datariae, beneficia Basilicae Vaticanae semper collata sint ad normam Bullae Leoninae, aut cum expressa illius dispensatione.

Quod attinet ad alterum quaesitum, responsio clara apparet ex ipso tenore § 4 supra relati, scilicet locutionem: *cives Romani*, restringendam

esse ad cives originarios, nec posse extendi ad domiciliarios, multo minus ad privilegiatos. Iubet enim Leo X beneficia Urbis conferri solis civibus Romanis, « praeterquam si beneficia praedicta ex resignatione « alienigenae vacaverint, quae etiam alienigenis conferri valeant ». Clarum est *civem Romanum* opponi *alienigenae*, id est civem Romae natum, ei qui alibi natus sit, cum hic sit sensus obvius et naturalis vocabuli *alienigena*. Insuper ex iisdem verbis, patet Leonem X unum casum a lege sua excepisse, scilicet quando quis alienigena possidet beneficium, illudque resignet; tunc enim Leo permittit ut illud conferatur etiam alienigenae. Sed fieri utique poterat ut alienigena, beneficii possessor, beneficium, ante resignationem, possedisset, per viginti, triginta, aut etiam quadraginta, et amplius, annos, et sic factus fuisset civis domiciliarius; nihilominus, remanet et vocatur semper *alienigena*, et eius beneficium dicitur *beneficium alienigenae*, ita ut etiam alienigenae conferri possit; signum ergo apertum est, in mente et voluntate Leonis X, ius civitatis, domicilio acquisitum, non profuisse ad acquirenda beneficia Urbis, sed requisitum fuisse ius civitatis, origine seu nativitate acquisitum. Igitur, licet in aliis materiis, et etiam in materia beneficiali, vocabulum *cives* comprehendat etiam cives domiciliarios (cfr. De Luca, *De Praeeminentiis*, disc. 37, n. 3; et in *Summario* n. 94, 100; Ferraris, *Bibliotheca*, v. *cives* n. 42, 54, 62), attamen, in specie nostra, sic volente Pontifice, locutio *cives Romani* restringi debet ad cives originarios. Et ita consuetudo legem interpretata est; quod testatur Riganti, *In Regulam XVII Cancellariae*, n. 179: « Talis etiam in casu nostro videtur sensus Data- « riae et Cancellariae, quae, derogando indultis et privilegiis populi « Romani, supponit expresse ea concessa civibus originariis », quae consuetudo etiam ad nostra usque tempora viguit, testante Scriptore Datariae: « La prassi della Dataria è stata sempre costante nel porre questa « deroga nelle collazioni dei benefici di Roma agli esteri, come si riscon- « tra nei *Libri Provisionum*, anche dell'epoca di Benedetto XIV »; et plura exempla ab anno 1862 allegat, ex istis *Libris Provisionum* deprompta.

Unde etiam ad secundam partem dubii *affirmative* respondendum est, et ita quidem ut locutio *cives Romani* de solis civibus originariis intelligi debeat.

His igitur omnibus tam in iure quam in facto consideratis et bene perspectis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores S. R. Rotae, specialiter a Sanctitate Sua ad hanc causam denuo cognoscendam et definiendam deputati, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae

oculis habentes, decernimus, declaramus et definitive sententiamus, Revmum Capitulum Vaticanum, in collatione beneficiorum perpetuorum simplicium Basilicae, subiectum esse tum reservationi mensium in Regula IX Cancellariae contentae, tum dispositioni Bullae *Dum singularem* Leonis X, ideoque, confirmata sententia a priori Commissione Pontificia die 10 maii huius anni 1916 lata, respondemus:

Ad primam partem dubii: *Affirmative.*

Ad secundam partem dubii: *Affirmative*, intelligendo verba *cives Romani* de solis civibus originariis.

Datum Romae, die 14 augusti anni 1916.

Seraphinus Many, *S. R. Rotae Auditor.*
Aloisius Sincero, *S. R. Rotae Auditor.*
Maximus Massimi, *S. R. Rotae Auditor.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SACRA CONGREGAZIONE DEI RITI.

Il giorno 14 novembre 1916, nel Palazzo Apostolico Vaticano, con l'intervento degli Emi e Revmi Signori Cardinali, e col voto dei Rmi Prelati Officiali e Consultori teologi, si è tenuta altra nuova Preparatoria Congregazione dei Sacri Riti, per discutere due miracoli, che si asseriscono da Dio operati per intercessione della Serva di Dio Anna di S. Bartolomeo, Monaca professa dell'Ordine dei Carmelitani Scalzi: i quali miracoli vengono proposti per la Beatificazione della medesima Venerabile.

Il giorno 28 novembre 1916, nel Palazzo Apostolico Vaticano, dinanzi alla augusta presenza del Santo Padre, si è tenuta la Congregazione Generale dei Sacri Riti, nella quale gli Emi e Rmi Signori Cardinali, i Rmi Prelati ed i Consultori teologi che la compongono, hanno discusso dapprima sul dubbio detto *de tuto,* per la solenne beatificazione del Ven. Giuseppe Benedetto Cottolengo, Sacerdote, Canonico, Fondatore della Piccola Casa della Divina Provvidenza in Torino.

Indi hanno discusso e dato il loro voto sul dubbio delle virtù in grado eroico del Ven. Michele Garicoits, Sacerdote, Fondatore della Congregazione del Sacro Cuore di Gesù nella diocesi di Baiona.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

4 novembre 1916. — L'Emo signor cardinale Giulio Boschi, arcivescovo di Ferrara, *Protettore della Pia Società Feretrana dei Cento Parroci.*

8 novembre. — L'Emo signor cardinale Domenico Serafini, *Protettore della Congregazione delle Religiose dell'Assunzione.*

17 novembre. — L'Emo signor cardinale Giovanni Cagliero, *Protettore dell'Istituto delle Suore Adoratrici del SSmo Sacramento, che hanno la Casa-Madre in Buenos Aires.*

— Mons. Augusto Boudinhon, *Consultore delle Sacre Congregazioni dei Sacramenti, del Concilio, e dei Seminari e delle Università degli Studi.*

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Assistente al Soglio Pontificio:

15 novembre 1916. — Mons. Michele Zezza, vescovo di Pozzuoli.

Protonotari apostolici ad instar participantium:

25 ottobre 1916. — Mons. Giuseppe Martin, della diocesi di Segni.
15 novembre. — Mons. Michele Glancey, dell'archidiocesi di Birmingham.

Prelati Domestici di S. S.:

17 ottobre 1916. — Mons. Carlo Mause, della diocesi di Treviri.
19 ottobre. — Mons. Giacomo Coyle, della diocesi di Falls-River.
24 ottobre. — Mons. Giacomo Mastripietri, della diocesi di Pistoia.
— Mons. Paolo Badiani, della diocesi di Prato.
26 ottobre. — Mons. Giuseppe Romano, della diocesi di Cava e Sarno.
30 ottobre. — Mons. Augusto Boudinhon, rettore della chiesa di S. Luigi dei Francesi in Roma.
15 novembre. — Mons. Giuseppe Marcarelli, della dioc. di S. Agata dei Goti.
23 novembre. — Mons. Angelo Bonaiti, della diocesi di Cremona.
— Mons. Angelo Fongoli, della diocesi di Foligno.

ONORIFICENZE

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

20 ottobre 1916. — Al sig. avv. Gennaro De Simone, dell'archidiocesi di Napoli.
7 novembre. — Al sig. Arnoldo Cremer, della diocesi di Paderborn.
22 novembre. — Al sig. barone Lorenzo Zampaglione, dell'archidiocesi di Napoli.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

17 ottobre 1916. — Al sig. Carlo Driessen, della diocesi di Treviri.
— Al sig. Federico Springmuehl, dell'archidiocesi di Colonia.
22 ottobre. — Al sig. Giovanni Redaelli, dell'archidiocesi di Milano.
27 ottobre. — Al sig. Carlo Jaegle, della diocesi di Columbus (Ohio).
18 novembre. — Al sig. Andrea Coppa, dell'archidiocesi di Milano.
23 novembre. — Al sig. Sante Ubaldi, della diocesi di Foligno.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

10 novembre 1916. — Al sig. Giovanni Oscar Kuehlen, dell'archidiocesi di Colonia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

20 ottobre 1916. — Al sig. Paolo Casini, di Roma.
22 ottobre. — Al sig. dott. Carlo Albizzati, di Roma.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

31 ottobre 1916. — Mons. Placido Ilario Henriques, della dioc. di Damao.
— Mons. Pietro Giovanni Elia Moniz, della medesima diocesi.
— Mons. Carlo Bajko, della diocesi di Vilna.
— Mons. Antonio Daniszewski, della medesima diocesi.
4 novembre. — Mons. Eugenio Iannotta, della dioc. di S. Agata de Goti.
— Mons. Sebastiano Siciliano, dell'archidiocesi di Nola.
8 novembre. — Mons. Andrea De-Stefano, dell'archidiocesi di Amalfi.
24 novembre. — Mons. Pio Casetta.
— Mons. Luigi Campa.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa di S. S.:

24 novembre 1916. — Il sig. conte Riccardo Ceccopieri.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

8 novembre 1916. — Mons. Nicola d'Acunzo, dell'archidiocesi di Napoli.
— Mons. Silvio Fagiolo, sostituto della Sacra Penitenzieria Apostolica.

Cappellano d'onore extra Urbem *di S. S.:*

28 settembre 1916. — Mons. Pasquale Marrocco, della diocesi d'Alife.

NECROLOGIO

25 agosto 1916. — Mons. Giovanni Lancaster Spalding, arcivescovo titolare di Scitopoli.
27 settembre. — Mons. Modesto Augusto Vieira, vescovo titolare di Archelaide, ausiliare dell'arcivescovo di Marianna nel Brasile.
6 novembre. — L'Emo signor cardinale Francesco Salesio Della Volpe, Camerlengo di S. R. Chiesa, Prefetto della S. C. dell'Indice.
9 novembre. — Mons. Antonio Stillemans, vescovo di Gand.